

Zpráva představenstva společnosti UNIPETROL, a.s. za rok 2013

Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku.....	2
Úvod	2
Klíčová finanční a nefinanční data	3
Rafinérský segment.....	6
Petrochemický segment	11
Maloobchodní segment.....	14
Investice	17
Výzkum a vývoj	18
Zaměstnanci	19
Finanční situace	22
Nemovitosti, stroje a zařízení	25
Zdroje kapitálu.....	25
Systém řízení rizik	26

Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku

Úvod

Tržby skupiny Unipetrol v roce 2013 dosáhly 99,4 mld. Kč, což je o 7 % méně v porovnání s rokem 2012. Tento pokles byl zapříčiněn nižší cenou ropy a nižšími prodejními objemy rafinérských a petrochemických produktů. Průměrná cena ropy Brent v roce 2013 dosáhla 109 dolarů za barel, což představuje 3% pokles v porovnání se 112 dolary za barel v roce 2012.

Provozní zisk v roce 2013 klesl na 1 589 mil. Kč z 3 476 mil. Kč v roce 2012 měřený na základě ukazatele EBITDA LIFO, před úpravou výsledku v roce 2012 o impairmenty v rámci rafinérského segmentu. Kromě pokračující negativní dynamiky českého HDP měl na zhoršení finanční výkonnosti klíčový vliv výrazný pokles rafinérských marží. Modelová rafinérská marže Unipetrolu prudce klesla až na 1,0 dolar za barel z 3,5 dolarů za barel v roce 2012, a to kvůli poklesu spreadů na dieselu i benzínu. Rozdíl mezi cenami ropy Brent a Ural dosáhl průměrně úrovně 1,0 dolar za barel a v porovnání s rokem 2012 byl také nižší. Dalším negativním faktorem byl fakt, že šedá zóna s palivy v České republice spojená s daňovými podvody negativně ovlivňovala trh s pohonnými hmotami téměř celý rok. Provozní ztráta rafinérského segmentu, jež dosáhla výše 1 142 mil. Kč na bázi ukazatele EBITDA LIFO, byla proto hlavním negativním faktorem, který způsobil slabou ziskovost celé skupiny Unipetrol.

Při pohledu na samotnou výrobu, v září a říjnu v roce 2013 proběhla plánovaná celková odstávka kralupské rafinérie, v rámci čtyřletého cyklu údržby. Realizace tohoto projektu, jež je pro Českou rafinérskou vždy velmi náročná, proběhla úspěšně podle plánu.

Petrochemický segment si udržel pozici hlavního tvůrce zisku Skupiny s provozním ziskem 2 285 mil. Kč na základě ukazatele EBITDA LIFO. Tento výsledek představuje oproti roku 2012 zlepšení o 461 mil. Kč, kterého bylo dosaženo zejména vyššími petrochemickými maržemi. Kombinovaná petrochemická modelová marže Unipetrolu v roce 2013 dosáhla 621 eur za tunu oproti 573 eurům za tunu v roce 2012. K dobrému výsledku přispěly také iniciativy Provozní Dokonalosti (Operational Excellence Initiatives), jež zlepšily interní efektivitu provozů.

Maloobchodní segment za rok 2013 vykázal provozní zisk ve výši 509 mil. Kč na základě ukazatele EBITDA LIFO, což představuje oproti výsledku z roku 2012 významné zlepšení, po očištění výsledku v roce 2012 o jednu významnou jednorázovou pozitivní položku (rozpuštění rezervy vytvořené na pokrytí pokuty od Antimonopolního úřadu – 131 mil. Kč). Síť čerpacích stanic Benzina zaprvé těžila z nového zákona o pohonných hmotách, jež platí v České republice od října 2013. Nová legislativa již částečně pomohla omezit šedou zónu s pohonnými hmotami, což mělo pozitivní dopad na marže i prodejní objemy Benziny. A zadruhé, Benzina rovněž těžila ze vzájemné propagace se společností Tesco.

Celková čistá ztráta dosáhla výše 1 396 mil. Kč v roce 2013, což je sice lepší výsledek v porovnání s čistou ztrátou z roku 2012 ve výši 3 098 mil. Kč, nicméně po očištění výsledku z roku 2012 o impairmenty v rámci rafinérského segmentu, čistý výsledek roku 2013 je horší než v roce 2012, což celkově odpovídá zhoršení provozní výkonnosti v minulém roce.

Peněžní toky z provozní činnosti dosáhly výše 300 mil. Kč a volné peněžní toky záporné úrovně 1 388 mil. Kč, což představuje proti roku 2012 zhoršení zejména kvůli horším provozním výsledkům. Celkové investiční výdaje (CAPEX) dosáhly úrovně 2 404 mil. Kč, přičemž na rafinérský segment připadlo 690 mil. Kč, v petrochemickém segmentu se proinvestovalo 1 485 mil. Kč a v maloobchodním segmentu se proinvestovalo 157 mil. Kč. Poslední část kapitálových investic připadá na korporátní funkce a to ve výši 72 mil. Kč. Skupina Unipetrol si i nadále udržela velmi nízkou míru finančního zadlužení na úrovni 4,9 %, což odpovídá čistému dluhu ve výši 1 390 mil. Kč ke konci roku 2013.

Co se týče očekávaného vývoje v příštích letech, skupina Unipetrol 11. června 2013 oznámila svoji Strategii na roky 2013-2017, což ve vývoji Skupiny v uplynulých letech představovalo významný milník. Tento zásadní dokument stanovil celkové strategické směry dalšího podnikatelského rozvoje až do roku 2017. Rafinérský segment se zaměří na maximální využití svých stávajících výrobních kapacit, zlepšování provozní efektivnosti s cílem dosažení co možná nejnižších jednotkových nákladů na barel zpracované ropy, a bude sloužit jako stabilní dodavatel vstupních surovin pro petrochemický segment a stabilní dodavatel pohonných hmot pro maloobchodní segment. Petrochemický segment je podle Strategie považován z hlavního tvůrce zisku Skupiny v nadcházejících letech, a proto bude většina kapitálových investic až do roku 2017 směřovat právě do tohoto segmentu. Maloobchodní segment je považován za druhého tvůrce zisku Skupiny v letech 2013-2017 a jeho hlavními cíli jsou zvýšení tržního podílu alespoň na 20 %, významné zvýšení průměrné výtoče na čerpací stanici a zvýšení nepalivových prodejů. Celkově bude skupina Unipetrol v následujících letech usilovat o Provozní Dokonalost (Operational Excellence) napříč všemi segmenty a zároveň o zabezpečení silné finanční pozice.

Kromě zveřejnění Strategie 2013-2017 byla nejdůležitější událostí pro skupinu Unipetrol v roce 2013 akvizice 16,335% podílu v České rafinérské od společnosti Shell Overseas Investments B.V., jež byla podepsána 7. listopadu 2013 a úspěšně dokončena 31. ledna 2014. Podíl Unipetrolu se po této transakci zvýšil z 51,22 % na 67,555 % a společnost tak získala kvalifikovanou většinu hlasů s hranicí 67,5 %. Tato transakce představuje oportunistickou akvizici plně v souladu se zveřejněnou Strategií 2013-2017 a podporuje její implementaci díky zvýšení bezpečnosti dodávek vstupních surovin pro petrochemický segment, rychlejší realizaci iniciativ Provozní Dokonalosti (Operational Excellence Initiatives) a posílení dlouhodobého působení na českém trhu.

A konečně stojí za zmínku také smlouva, která má pro Unipetrol stěžejní význam, o dodávkách ruské ropy (REBCO) se společností Rosněft na dobu tří let. Jedná se o první dlouhodobou smlouvu, jež byla za Unipetrol podepsána majoritním akcionářem PKN ORLEN v červnu 2013. Dohoda je platná od 1. července 2013 do 30. června 2016.

Klíčová finanční a nefinanční data

Klíčová finanční data

mil. Kč	2013	2012 (upraveno)
Tržby	99 415	107 160
Hrubý zisk	2 303	3 116
EBITDA LIFO	1 589	-599
EBITDA	1 522	-1 012
EBIT LIFO	-827	-3 406
EBIT	-893	-3 819
Rafinérský segment		
EBITDA LIFO	-1 142	-2 937
EBITDA	-1 270	-3 324
EBIT LIFO	-1 614	-3 811
EBIT	-1 741	-4 197
Petrochemický segment		
EBITDA LIFO	2 285	1 824
EBITDA	2 340	1 802
EBIT LIFO	752	312
EBIT	807	291
Maloobchodní segment		
EBITDA LIFO	509	547
EBITDA	515	542
EBIT LIFO	180	212
EBIT	185	207
Korporátní funkce		
EBITDA	-63	-32
EBIT	-145	-119
Čisté finanční náklady	-450	-553
Ztráta před zdaněním	-1 344	-4 372
Daň z příjmů	-53	1 274

Čistá ztráta za období	-1 396	-3 098
Zisk na akcii (Kč)	-7,70	-17,08
Provozní peněžní tok (cash flow)	300	1 975
Volný peněžní tok (FCF)	-1 388	1 054
Kapitálové výdaje (CAPEX)	2 404	1 345
Čistý pracovní kapitál	5 786	5 178
Čistý dluh	1 390	-243
Čistý dluh / (vlastní kapitál – rezerva na zajištění)	4,9 %	-0,8 %
Čistý dluh / EBITDA	0,9	-0,1

- EBITDA LIFO – Provozní zisk před odpisy, finančním výsledkem a zdaněním; s využitím metodiky LIFO pro oceňování zásob (Last-In-First-Out)
- EBITDA – Provozní zisk před odpisy, finančním výsledkem a zdaněním
- EBIT LIFO – Provozní zisk před finančním výsledkem a zdaněním; s využitím metodiky LIFO pro oceňování zásob (Last-In-First-Out)
- EBIT – Provozní zisk před finančním výsledkem a zdaněním
- Volný peněžní tok (FCF) – Součet provozního a investičního peněžního toku (cash flow)
- Čistý pracovní kapitál – Součet zásob a obchodních a jiných pohledávek ponížený o obchodní a jiné závazky.
- Čistý dluh / EBITDA – EBITDA za rok 2012, upravena o impairment v rafinérském segmentu ve výši 4 075 mil. Kč, na úrovni 3 063 mil Kč.

Externí prostředí

	2013	2012
Cena ropy Brent, USD/barel	109	112
Brent-Ural diferenciál, USD/barel	1,0	1,3
Modelová rafinérská marže Unipetrolu, USD/barel ¹⁾	1,0	3,5
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů, EUR/tunu ²⁾	369	335
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů, EUR/tunu ³⁾	252	238
Modelová kombinovaná petrochemická marže Unipetrolu, EUR/tunu ⁴⁾	621	573

¹⁾ Modelová rafinérská marže Unipetrolu = tržby za prodané produkty (96 % produktů = automobilové benzíny 17 %, primární benzín 20 %, letecký petrolej 2 %, motorová nafta 40 %, sirmé topné oleje 9 %, LPG 3 %, ostatní suroviny 5 %) minus náklady (100 % vstupů = Brent Dated); ceny produktů podle kotací.

²⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 40 % etylén + 20 % propylén + 20 % benzen + 20 % primární benzín) minus náklady (100 % primární benzín); ceny produktů podle kotací.

³⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 60 % HDPE + 40 % polypropylén) minus náklady (100 % vstupů = 60 % etylén + 40 % propylén); ceny produktů podle kotací.

⁴⁾ Modelová kombinovaná petrochemická marže Unipetrolu = Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů + Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů

Klíčová nefinanční data (v tis. tun)

	2013	2012
Objem zpracované ropy	3 607	3 927
Využití rafinérských kapacit ¹⁾	80 %	82 %
Prodejní objemy rafinérských produktů včetně maloobchodu (Benzina)	3 151	3 283
Prodejní objemy petrochemických produktů	1 578	1 771

¹⁾ Od 3. čtvrtletí 2012 konverzní kapacita činí 4,5 mt/rok, tedy pouze konverzní kapacita rafinérií České rafinérské, po úpravě o 51,22% podíl Unipetrolu; důvodem je ukončení zpracování ropy v rafinérii Paramo (Česká rafinérská – Kralupy 1,642 mt/rok, Česká rafinérská – Litvínov 2,813 mt/rok); konverzní kapacita dříve činila 5,1 mt/rok (Česká rafinérská – Kralupy 1,6 mt/rok, Česká rafinérská – Litvínov 2,8 mt/y, Paramo 0,7 mt/rok).

Rafinérský segment

Finanční výsledek rafinérského segmentu

mil. Kč	2013	2012 (upraveno)
EBITDA LIFO	-1 142	-2 937
EBITDA	-1 270	-3 324
EBIT LIFO	-1 614	-3 811
EBIT	-1 741	-4 197

Významné události v roce 2013

- Česká rafinérská podepsala dvě smlouvy se slovenským národním ropovodním přepravcem Transpetrol, jež stanovují nové tarify pro roky 2013 a 2014 za přepravu ruské exportní ropy (REBCO) do České republiky slovenskou částí ropovodu Družba. Obě smlouvy přinášejí Unipetrolu přímé úspory.
- Tříletá smlouva na dodávky ruské exportní ropy (REBCO) se společností Rosněft, jde o první dlouhodobou smlouvu, kterou ve prospěch Unipetrolu podepsal jeho majoritní akcionář PKN Orlen. Dohoda je platná od 1. července 2013 do 30. června 2016.
- Plánovaná kompletní odstávka kralupské rafinérie v září a říjnu v rámci čtyřletého cyklu údržby. Realizace projektu, který je vždy pro Českou rafinérskou velmi náročný, proběhla úspěšně podle plánu.
- Akvizice 16,335% podílu v České rafinérské od společnosti Shell Overseas Investments B.V. byla podepsána 7. listopadu 2013 a úspěšně dokončena 31. ledna 2014. Podíl Unipetrolu v České rafinérské se zvýšil z 51,22 % na 67,55 % a společnost si tak zajistila kvalifikovanou většinu hlasů s hranicí 67,5 %.
- Dceřiná společnost Paramo začátkem června odstartovala novou kampaň propagující motorové oleje značky Mogul s komunikací a novým sloganem „Mogul. Dobře hustý“.

Externí prostředí

Externí prostředí rafinérského segmentu

	2013	2012
Cena ropy Brent, USD/barel	109	112
Brent-Ural diferenciál, USD/barel	1,0	1,3
Modelová rafinérská marže Unipetrolu, USD/barel ¹⁾	1,0	3,5

¹⁾ Modelová rafinérská marže Unipetrolu = tržby za prodané produkty (96 % produktů = automobilové benzíny 17 %, primární benzín 20 %, letecký petrolej 2 %, motorová nafta 40 %, sirné topné oleje 9 %, LPG 3 %, ostatní suroviny 5 %) minus náklady (100 % vstupů = Brent Dated); ceny produktů podle kotací.

Cena ropy, benzínu a motorové nafty

Cena severomořské ropy Brent se v roce 2013 pohybovala v pásmu 97 až 119 dolarů za barel s průměrnou úrovní 109 dolarů za barel. Vývoj ceny ropy v roce 2013 byl velmi dynamický a byl podmíněn řadou faktorů, například geopolitikou, stavem světové ekonomiky či momentální situací na straně poptávky a nabídky. Nejprve iránská krize v únoru vedla k strmému růstu ceny ropy Brent až k 119 dolarům za barel a poté v dubnu uveřejnění oproti očekávání horších výsledků průmyslové výroby za první čtvrtletí v USA a Číně vedly k strmému poklesu ceny ropy pod 100 dolarů za barel.

Rostoucí poptávka po ropě doprovázená výraznými neočekávanými výpadky na straně produkce v Libyi, Nigérii a Iráku poté zapříčinily postupný růst ceny ropy Brent v období od poloviny dubna do 21. srpna zpět na úroveň 111 dolarů za barel. Následný skok na úroveň 115 až 117 dolarů za barel, na kterých cena setrvala do 20. září, byl odezvou na použití chemických zbraní v Sýrii a hrozby možné vojenské reakce USA na tuto událost. Krátkodobý avšak výrazný pokles ceny ropy Brent během prvního listopadového týdne k 103 dolarům za barel byl reakcí na lepší se vztahy Íránu a USA a na očekávání vysokých rezerv ropy v USA. Od poloviny listopadu do konce roku se cena ropy Brent obchodovala v pásmu 108 až 113 dolarů za barel.

Evropské kotace automobilového benzínu vzhledem k ceně ropy se od počátku roku až do konce srpna pohybovaly na relativně vysokých úrovních, když crack spread na benzínu, tj. rozdíl mezi cenovou kotací benzínu a ropy Brent, činil v průměru 188 dolarů za tunu a byl základem slušných rafinérských marží v prvních dvou třetinách roku. Vysoké crack spready benzínu byly vybuzeny souhrou vysoké poptávky a plánovaných jarních odstávek rafinérií kvůli pravidelné údržbě a každoroční vysokou letní poptávkou v USA. Dále je možné, že k velmi vysokým crack spreadům na benzínu v měsíci únoru mohla přispět také íránská krize. V ostrém kontrastu k období prvních osmi měsíců roku 2013 bylo poslední čtvrtletí, kdy crack spread na benzínu opakovaně klesl ke 100 dolarům za tunu při průměru 116 dolarů za tunu.

Cena motorové nafty vůči ropě Brent byla během roku ve srovnání s benzínem poměrně stabilní, průměrná hodnota crack spreadu vůči Brentu činila 117 dolarů za tunu s nejnižším měsíčním průměrem 108 dolarů za tunu a nejvyšší hodnotou měsíčního průměru 131 dolarů za tunu. Poměrně slabá a stabilní hodnota crack spreadu byla dána celosvětově dostatečnými produkčními kapacitami, a byla také důsledkem probíhajícího modernizačního programu rafinérií a výstavby nových přímořských terminálů v Rusku navyšující výrobu motorové nafty v kvalitě Euro 5, a navýšení exportních kapacit na Arabském poloostrově.

Rafinérské marže

Výkonnost rafinérského sektoru v Evropě v roce 2013 byla celkově slabá. V prostředí nulového ekonomického růstu a strukturálních problémů řady národních ekonomik se rafinérský sektor v roce 2013 opět potýkal s nadbytkem produkčních kapacit, přičemž dosáhl míry využití kapacit na úrovni 78 %.

Modelová rafinérská marže Unipetrolu v roce 2013 dosáhla průměrné úrovně 1,0 dolar za barel, což oproti roku 2012 znamená výrazný pokles o 2,5 dolaru z úrovně 3,5 dolaru za barel. Průměrný cenový rozdíl mezi ruskou ropou REBCO a severomořskou ropou Brent, tzv. Brent-Ural diferencíál, byl roven 1,0 dolaru za barel, a průměrná prémie lehké sladké ropy Azeri Light vůči Brentu dosáhla úrovně 3,2 dolaru za barel.

Nákup ropy

Rok 2013 byl pro Unipetrol ve znamení pokračování strategické spolupráce s majoritním vlastníkem Unipetrolu, společností PKN Orlen, na jejímž základě byla ropa dopravována ropovody Družba a TAL-IKL v rámci dlouhodobých kontraktů od roku 2006.

V průběhu roku 2013 byly dodávky ruské exportní ropy (REBCO) ropovodem Družba pro Unipetrol stabilní bez žádných výpadků. Dne 21. června společnost PKN Orlen podepsala smlouvu se společností Rosněft na dodávky ruské ropy (REBCO) ropovodem Družba v množství 8,28 milionů tun pro Unipetrol. Dohoda je platná od 1. června 2013 do 30. června 2016. Dohodnutý objem ropy pokryje od 60 % do 100 % poptávky společnosti Unipetrol po ropě typu REBCO v závislosti na hospodárnosti nasmlouvaných dodávek v porovnání s podmínkami na trhu v daném okamžiku.

Co se týče dodávek nízkosírných rop ropovody TAL a IKL, Unipetrol zůstal největším dovozcem ropy Azeri Light z Ázerbájdžánu, která je klíčovou vstupní surovinou pro zpracování v kralupské rafinérii. Ropa Azeri Light byla v optimálním poměru doplňována ropou typu CPC Blend z Kazachstánu. Ropa CPC Blend byla ve vhodných případech dodávána i do rafinérie Litvínov pro zlepšení výtěžku lehkých produktů. Alternativně byla pro zpracování v kralupské rafinérii dodávána ropa Zarzaitine (země původu Libye), což umožňovalo oportunistické zlepšení rafinérské marže ve srovnání se standardní strukturou zpracovávaných rop.

V roce 2013 pokračovaly na základě dlouhodobých obchodních vztahů ropovodní a železniční dodávky z různých moravských ložisek do kralupské rafinérie. Ty představovaly zhruba 3,5 % z celkového zpracování ropy Unipetroleem.

Nákupy ropy v roce 2013 (tis. tun)

REBCO-Družba a REBCO-IKL	2 302	63,5 %
Námořní dodávky nízkosírných rop pro rafinérii Kralupy	1 194	33,0 %

Moravské ropy	127	3,5 %
Celkem	3 623	100,0 %

Výroba

Objem zpracované ropy a využití rafinérských kapacit

	2013	2012
Objem zpracované ropy (tis. tun)	3 607	3 927
Využití rafinérských kapacit ¹⁾	80 %	82 %

¹⁾ Od 3. čtvrtletí 2012 konverzní kapacita činí 4,5 mt/rok, tedy pouze konverzní kapacita rafinérií České rafinérské, po úpravě o 51,22% podíl Unipetrolu; důvodem je ukončení zpracování ropy v rafinérii Paramo (Česká rafinérská – Kralupy 1,642 mt/rok, Česká rafinérská – Litvínov 2,813 mt/rok); konverzní kapacita dříve činila 5,1 mt/rok (Česká rafinérská – Kralupy 1,6 mt/rok, Česká rafinérská – Litvínov 2,8 mt/rok, Paramo 0,7 mt/rok).

V roce 2013 bylo v České rafinérské pro Unipetrol zpracováno 3 607 tisíc tun surové ropy, což bylo o 8 % méně než v roce 2012, přičemž využití rafinérských kapacit dosáhlo 80 %. Rafinérská produkce byla negativně ovlivněna mimo jiné záplavami na velké části území České republiky, které nastaly v červnu. Záplavy způsobily významné omezení v dopravě, tudíž byly problémy jak s přepravou vyrobených produktů, tak i s dodávkami vstupních surovin, především dovozem biosložky pro pohonné hmoty. Záplavy ovlivnily také domácí výrobce biopaliv, kteří byli nuceni dočasně přerušit výrobu.

V roce 2013 proběhla pravidelná zarážka rafinérie v Kralupech, která probíhá jednou za čtyři roky. Kromě rutinní údržby a čištění během odstávky proběhla také implementace několika významných investičních projektů. Jedním z nich byla výměna cyklónů na regenerátoru jednotky FCC. Další investiční projekt – úprava propylenové kolony – umožňuje použití katalyzátoru k vyšším výtěžkům propylenu, tedy k většímu zhodnocení rafinérských vstupních surovin. V době odstávky byla také implementována opatření na zvýšení energetické efektivity zařízení. Díky nim se snížila energetická náročnost výroby, poklesnou energetické náklady a zároveň se snížila emise skleníkových plynů.

Z hlediska interního provozu jsme čelili negativnímu dopadu nižších prodejních objemů v důsledku neplánované odstávky kralupské rafinérie na přelomu měsíce května a června, jež vznikla v důsledku potíží s provozem jednotky fluidního katalytického krakování (FCC). Neplánovaná odstávka byla důsledkem nedostatku skladovací kapacity pro suroviny pro jednotku FCC. Přebytky surovin pro jednotku FCC byly důsledkem potíží s provozem jednotky FCC od poloviny května.

Dceřiná společnost Paramo po ukončení zpracování ropy v polovině roku 2012 zachovala výrobu olejů a asfaltů s využitím dovážených surovin. Výroba základových a mazacích olejů byla soustředěna do hospodářského střediska Kolín. Tato výroba je zaměřena na mísení a finalizaci motorových olejů všech výkonových kategorií, převodových, hydraulických a dalších průmyslových olejů. Vstupní surovinou jsou olejové hydrogenáty z Unipetrolu RPA. Výroba procesních olejů pro gumárenský průmysl a výroba speciálních průmyslových olejů a kapalin byla soustředěna do hospodářského střediska v Pardubicích. Vstupní surovinou je vakuový destilát VGO z rafinérie PKN Orlen v Plocku.

Výroba asfaltů a asfaltových výrobků dceřiné společnosti Paramo je soustředěna do hospodářského střediska v Pardubicích. Paramo vyrábí široký sortiment průmyslových asfaltů určených převážně pro stavební účely a speciální tvrdé silniční asfalty určené pro aplikace při výstavbě silnic a pro vysoce zatěžované asfaltové povrchy. Distributorem je společnost ORLEN Asfalt Česká republika. Vstupní surovinu poskytuje Unipetrol RPA. Paramo také poskytovalo služby skladování a expedice motorové nafty a automobilového benzínu pro Unipetrol RPA a Správu státních hmotných rezerv (SSHR).

Postavení na trhu a prodej

Vývoj trhu

Na základě statistických dat z března 2014 zaznamenal český trh s benzínem v roce 2013 od ledna do listopadu, ve srovnání s rokem 2012, významný meziroční pokles o 6,3 % a velice mírný nárůst spotřeby dieselu o 0,8 %. Trhy v sousedních zemích – Německu, Rakousku či Slovensku – na tom byly velmi podobně.

Český trh, který je nejvíce otevřený v celé střední Evropě, byl i nadále významně přesycen dovozem paliv všemi způsoby přepravy včetně silniční, vlakové či přepravou potrubím. Dovozy v rámci šedé zóny, které profitují na podvodech s DPH, v prvním pololetí roku eskalovaly. Implementace nové legislativy proti těmto daňovým podvodům způsobila pokles dovozů, omezila však především přímé dodávky po silnici, nelegální aktivity tak dále pokračují prostřednictvím terminálů dostupných po železnici.

Postavení na trhu

Unipetrol bojoval o domácí trh s rafinérskými produkty po celý rok, když čelil především:

- konkurenci nelegální dovozů v oblasti DPH a plnění obsahu biosložky: podvody dosažené v této oblasti vytvářejí zcela nekonkurenční prostředí, kde není možná žádná tržní soutěž,
- významnému poklesu spotřeby benzínu,
- velkému tlaku ze strany dalších zpracovatelů v České rafinérské a okolních rafinériích.

Prodejní objemy rafinérských produktů včetně maloobchodního segmentu (sít' čerpacích stanic Benzina)

tis. tun	2013	2012
Celkové prodejní objemy rafinérských produktů, včetně maloobchodu	3 151	3 282
Diesel, včetně maloobchodního segmentu	1 701	1 749
Benzín, včetně maloobchodního segmentu	782	810
Letecké palivo (JET)	69	93
LPG	88	124
Topné oleje	124	100
Primární benzín	5	6
Asfalty	222	226
Maziva	33	31
Další rafinérské produkty	128	143

Prodej motorových paliv na domácím trhu

Společnost dokázala uzavřít nové kontrakty a udržela si vedoucí pozici s klíčovými hráči na domácím trhu. V průběhu odstávek zajišťovala klientům pravidelné dodávky a udržovala stabilní řízení zásob. V oblasti biosložek bylo dosaženo mnoha úspěchů. Šlo zejména o zvýšení prodeje paliv s vysokým obsahem biosložky, spuštění vlastních dodávek biosložek externím terminálům nebo zlepšení podmínek při přimíchávání biosložky v rámci systému společnosti Čepro. Společnost zaměstnala nové obchodní zástupce k rozšíření regionálního pokrytí.

Prodej motorových paliv do zahraničí

I v roce 2013 bylo nejdůležitějším exportním trhem Slovensko, kde se společnosti podařilo zvýšit tržní podíl navzdory poklesu spotřeby. Společnost se také zaměřovala na maďarský trh a zřídila několik možností dodávek klíčovými hráči na trhu. Oba trhy jsou přitom obhospodařovány dceřinou společností Unipetrol Slovensko. V roce 2013 začala také společnost zásobovat společnost Orlen Deutschland v sousedním německém regionu Sasko. Všechny čerpací stanice STAR dostupné z rafinérií společnosti nyní prodávají paliva vyrobená rafinériemi Unipetrolu. Společnost také posílila spolupráci s mnoha klienty z Německa a Rakouska, když změnila většinu prodeje z různých terminálů za přímé dodávky paliv cisternami. V Německu společnost otevřela nový dodavatelský kanál prostřednictvím dceřiné společnosti Unipetrol Deutschland, nabízející na německém trhu relevantnímu zákaznickému segmentu již zdaněné pohonné hmoty s předepsaným podílem biosložky.

Prodej ostatních rafinérských produktů

Rafinérský segment dodával vstupní suroviny petrochemickému segmentu a vstupní suroviny dceřiné společnosti Paramo. Síra byla dodávána převážně do Spolany, s výjimkou období letních záplav.

Prodeje silničního asfaltu a těžkých zbytků užívaných pro výrobu asfaltů byly mnohem vyšší v porovnání s minulými roky a byly odebrány exkluzivně společnostmi Orlen Asphalt a Paramo.

Většina prodejí LPG v roce 2013 směřovala do zahraničí, hlavně do Německa a na jižní a jihovýchodní evropské trhy. Tržní podíl společnosti v České republice mírně poklesl (hlavně prodej propan-butanové směsi) zejména kvůli velmi silné konkurenci a agresivní cenové politice dovozu ropných plynů z východní Evropy.

Prodeje nízkosírných topných olejů směřovaly na domácí trh, částečně i do zahraničí, a do energetického areálu v Kralupech. Sezónní přebytky vysokosírného topného oleje z rafinérie v Litvínově, vzniklé zejména na začátku roku, byly vyvezeny jako palivo pro zaoceánská plavidla v důsledku přísných a stále se zpřísňujících environmentálních omezení na evropském vnitrozemském trhu (platí i pro nízkosírné topné oleje).

Postavení na trhu a prodeje dceřiné společnosti Paramo

Tržní podíl Parama na tuzemském trhu stabilně přesahuje 23 % a v některých segmentech, jako například prodeje olejů do obchodních řetězců a prodeje asfaltových výrobků, dosahuje více než 50 %. Více než 60 % produkce Parama je exportováno, zejména základové a procesní oleje.

Marketingová podpora je směřována zejména do finálních olejů. Vlajkovou lodí firmy jsou motorové oleje řady MOGUL EXTREME, které odpovídají nejvyšším nárokům na výkonnost při celoročním provozu. Zejména pro segment autoservisů jsou určeny oleje z řady MOGUL PROFESSIONAL. Pro dvoudobé i čtyřdobé motory moderních motocyklů byla speciálně vyvinuta skupina produktů MOGUL MOTO. Za tuto řadu získala společnost Paramo prestižní cenu PETROL Awards v kategorii „Produkt“. Oleje pro nákladní dopravu zastupuje řada olejů MOGUL DIESEL splňující přísné emisní limity EURO IV a V. Jsou zárukou velmi dlouhých výměnných lhůt. Pro zahradní techniku Paramo nabízí ucelenou řadu olejů MOGUL ALFA.

Paramo doplnilo své produktové portfolio o nové průmyslové převodové oleje pro nejnáročnější průmyslové aplikace. Nová řada syntetických průmyslových převodových olejů MOGUL INTRANS SYNT je koncipována na bázi polyalfaolefinů (PAO). Tato nová řada průmyslových převodových olejů splňuje požadavky mezinárodní specifikace DIN 51 517 část 3 třídy CLP.

Vyrobené asfalty (silniční, stavebně-izolační) byly na trh dodány prostřednictvím společnosti ORLEN Asphalt Česká republika, která je výhradním distributorem těchto produktů.

Paramo pokračovalo v dodávkách procesních olejů do skupiny Continental, se kterou rozšířila spolupráci na konci roku 2013. Nadále spolupracovala s výrobcí aditiv a v případě základových olejů se jí podařilo získat nové zákazníky ze zahraničí.

Finální oleje a plastická maziva společnost exportovala do 25 zemí, přičemž se podařilo zahájit prodeje i do Běloruska, Finska a Turkmenistánu. Nejvýznamnější exportním teritoriem bylo Slovensko, kde Paramo realizuje prodeje olejů prostřednictvím dceřiné společnosti Mogul Slovakia. Další důležité teritorium bylo zejména Německo, Maďarsko a státy bývalé Jugoslávie.

Na tuzemském trhu ve srovnání s rokem 2012 se společnosti podařilo udržet svá zastoupení ve všech významných obchodních řetězcích a obchodních společnostech, mezi které patří například OKD, ArcelorMittal Ostrava a Třinecké železárny, servisní síť Mountfield a dodávat plastická maziva Českým drahám a hydraulické oleje Armádě České republiky.

Očekávaný vývoj v roce 2014

Mezinárodní energetické prognózy na rok 2014 stále ukazují na rostoucí poptávku po ropě a pohonných hmotách, vyvolané růstem ekonomik lidnatých asijských zemí, a určité napětí mezi zdroji a poptávkou. Zároveň lze očekávat vyšší náklady na těžbu ropy v náročnějších podmínkách těžby, stejně jako vyšší požadavky na ekologii při těžbě i transportu. S tím je také spojeno očekávání ceny ropy i pohonných hmot ve vyšších hladinách.

Na evropský rafinérský sektor bude v průběhu roku 2014 i nadále působit konkurenční tlak ze strany rafinérských odvětví v severní Americe, na středním a dálném východě, a v Rusku, a to v prostředí stagnující či klesající evropské poptávky. Společnost očekává, že na domácí český trh bude i nadále působit nová legislativa z konce roku 2013, jež se snaží omezit šedou zónu a daňové úniky při obchodování s motorovými palivy.

Unipetrol se zaměří na urychlení realizace iniciativ Provozní Dokonalosti (Operational Excellence Initiatives) v České rafinérské společnosti, což byla 31. lednu 2014 úspěšně dokončena akvizice 16,335% podílu od společnosti Shell. Prodejní objemy by se měly zvýšit díky dalšímu omezení šedé zóny v České republice. Unipetrol bude také investovat do synergií mezi rafinérským a petrochemickým segmentem, a zároveň bude podporovat regulatorní změny v oblasti dalšího omezení šedé zóny s pohonnými hmotami a nákladů na biopaliva.

Strategie budoucího rozvoje dceřiné společnosti Paramo bude i nadále založena na čtyřech pilířích.

- Mazací oleje a plastická maziva,
- Asfalty a asfaltové výrobky,
- Služby – provozování skladu a expedice paliv,
- Pokračování restrukturalizace – optimalizace nákladů a zvyšování výkonnosti.

Petrochemický segment

Finanční výsledek petrochemického segmentu

mil. Kč	2013	2012 (upraveno)
EBITDA LIFO	2 285	1 824
EBITDA	2 340	1 802
EBIT LIFO	752	312
EBIT	807	291

Významné události v roce 2013

- Trvalé odstavení jednotky výroby močoviny v Litvínově podle plánu na začátku roku.
- Realizace projektu na intenzifikaci balící linky na jednotce Chezacarb.
- Zvýšení prodejů vysokohustotního polyetylénu (HDPE) a polypropylénu (PP) v regionu zemí D-A-CH (Německo, Rakousko a Švýcarsko), hlavně díky dceřiné společnosti Unipetrol Deutschland.
- Účast na K-Show v Düsseldorfu – nejdůležitější mezinárodní veletrh pro obchodování s plasty – oslovení nových potenciálních klientů pro budoucí rozvoj prodejů (nárůst prodeje polypropylénu a polyetylénu v budoucích letech).
- Podpis smlouvy na nákup licence od společnosti INEOS v říjnu, na jejímž základě Unipetrol získal právo využívat výrobní proces a technologii pro novou polyetylénovou jednotku (PE3). Nákup licence je prvním milníkem a představuje oficiální zahájení realizace tohoto projektu. Výstavba nové polyetylénové jednotky představuje klíčový investiční projekt v rámci Strategie 2013-2017.

Externí prostředí

Externí prostředí petrochemického segmentu

	2013	2012
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů, EUR/tunu ¹⁾	369	335
Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů, EUR/tunu ²⁾	252	238
Modelová kombinovaná petrochemická marže Unipetrolu, EUR/tunu ³⁾	621	573

¹⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 40 % etylén + 20 % propylén + 20 % benzen + 20 % primární benzín) minus náklady (100 % primární benzín); ceny produktů podle kotací.

²⁾ Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů = tržby za prodané produkty (100 % produktů = 60 % HDPE + 40 % polypropylén) minus náklady (100 % vstupů = 60 % etylén + 40 % propylén); ceny produktů podle kotací.

³⁾ Modelová kombinovaná petrochemická marže Unipetrolu = Modelová petrochemická marže Unipetrolu z olefinů + Modelová petrochemická marže Unipetrolu z polyolefinů.

Olefiny a chemikálie

Snaha o udržení stability evropského trhu s etylénem viditelná v posledním kvartále roku 2012 se přenesla také do roku 2013. To však nebyla jediná paralela s předchozím rokem. Stejná byla také poměrně slabá konkurenceschopnost evropských derivátů etylénu na globálním trhu způsobená vysokými evropskými cenami etylénu. Průměrný spread mezi evropskou kontraktní cenou a kontraktní cenou v USA za rok 2013 převýšil 450 eur za tunu. Výrobci derivátů v USA dokázali tuto nákladovou výhodu plně využít a začali vytlačovat evropské produkty nejen z exportních trhů, ale následně i z evropského trhu. V lepší pozici byli také výrobci derivátů z Asie. To mělo vliv na úroveň evropské poptávky po etylénu, která byla po většinu roku popisována jako slabá. Do Evropy navíc kromě derivátů směřoval i samotný etylén. Nebylo to však jen kvůli vysokým evropským cenám, ale také kvůli velkému množství plánovaných zarážek etylénových jednotek. Významnou roli znovu sehrálo také chování spotřebitelů, kteří v průběhu celého roku nakupovali produkt především pro přímou spotřebu a bránili se vytváření zásob.

Neplánované odstávky, krakování lehčích surovin a na začátku roku také tradiční doplňování zásob pomáhalo držet evropský trh s propylenem v průběhu prvního kvartálu v určitém napětí. Snížení spreadu mezi cenami propyleny v Evropě a v USA zlepšilo pozici evropských výrobců derivátů na globálním trhu, konkurencí zůstaly výrobky z Asie. Vyšší úroveň poptávky v tomto období byla spojována především s přípravou na blížící se jarní období zarážek, strukturální poptávka zůstávala slabá. K jejímu zlepšení začalo docházet až v druhé polovině roku. Nízký stav zásob v celém propylenovém řetězci omezil vliv sezónnosti na úroveň poptávky v letních měsících, podporu přineslo také druhé kolo plánovaných odstávek etylénových jednotek. Trh se vyrovnal, ceny zůstaly až do konce roku relativně vysoké.

Významným rysem evropského trhu s benzenem v roce 2013 byla vysoká volatilita cen. Klíčová pro vývoj na evropském trhu byla vzájemná provázanost cenových výkyvů na trzích v Evropě, USA a Asii. Podstatnou úlohu sehrál také zvyšující se podíl lehčích surovin zpracovávaných na evropských etylénových jednotkách a vývoj na trzích s ropou a primárním benzínem. Rok 2013 začal stanovením historicky nejvyšší kontraktní ceny benzenu na evropském trhu na úrovni 1 153 eur za tunu. Ve zbytku roku se již žádná z kontraktních cen nedokázala této hranici přiblížit. Úroveň poptávky z navazujících sektorů byla po většinu roku slabá. Důvodů bylo několik. Kromě velkého množství plánovaných odstávek styrenových a fenolových jednotek byl stále patrný také dopad přetrvávající špatné ekonomické situace na stavební sektor a sektor automobilového průmyslu.

Oslabení evropských cen čpavku viditelné v posledních dvou měsících roku 2012 následně pokračovalo také v roce 2013. Ceny v Južném i v Evropě ztratily od začátku roku do poloviny prosince více než 200 dolarů za tunu. Pokles cen však nebyl zcela kontinuální. Vedle druhé poloviny prosince došlo ke krátkodobému růstu cen také v průběhu srpna a září. Podporu cenám v tomto období přineslo především odstavení ukrajinských jednotek z tržních důvodů a omezená produkce čpavku na Trinidadu a v severní Africe z důvodu omezené dostupnosti zemního plynu. Úroveň poptávky ze zemědělského i průmyslového sektoru byla v průběhu téměř celého roku slabá, především v druhé polovině roku brzdily poptávku po čpavku slabší ceny močoviny a fosfátů.

Modelová marže Unipetrolu z olefinů dosáhla v roce 2013 úrovně 369 eur za tunu, což představuje 10% zlepšení ve srovnání s rokem 2012, kdy marže dosáhla úrovně 335 eur za tunu.

Polyolefiny

Rok 2013 nebyl, co se týče poptávky a výsledků prodeje tím nejlepším, a to navzdory skutečnosti, že makroekonomický vývoj nebyl v porovnání s rokem 2012 tak volatilní. Celosvětová politická a ekonomická situace ovlivňovala poptávku, což znamená, že čím vyšší byl očekávaný nárůst cen, tím vyšší byla poptávka a naopak, jakmile se objevil první signál poklesu cen, poptávka po polyolefinech zpomalila nebo se na čas úplně zastavila.

Kolísání poptávky se během roku objevilo několikrát. Dobrá úroveň poptávky byla zaznamenána v průběhu léta, ale prodejní možnosti byly naneštěstí ovlivněny jedním externím faktorem – červnovými záplavami – a následně dvěma neplánovanými odstávkami etylénové jednotky, což mělo významný dopad na produkci polyetyleny a polypropyleny a na dostupnosti všech výrobních typů. Klesající poptávka byla naopak zaznamenána v září a říjnu kvůli klesajícím cenám.

Modelová marže Unipetrolu z polyolefinů dosáhla v roce 2013 úrovně 252 eur za tunu, což představuje 6% zlepšení ve srovnání s rokem 2012, kdy marže dosáhla úrovně 238 eur za tunu. Modelová kombinovaná petrochemická marže Unipetrolu, olefiny plus polyolefiny, dosáhla v roce 2013 velice solidní úrovně 621 eur za tunu, což představuje 8% zlepšení ve srovnání s rokem 2012, kdy kombinovaná marže dosáhla úrovně 573 eur za tunu.

Postavení na trhu a prodej

Z pohledu interního provozu jsme museli čelit negativnímu dopadu nižších prodejních objemů v důsledku dvou neplánovaných odstávek etylénové jednotky v Litvínově. K první odstávce došlo v červenci a byla způsobena technickými obtížemi na potrubí páry, které vykazovalo trhlinu a s ní související únik páry. Opravu potrubí nebylo možné provést za provozu. K druhé neplánované odstávce došlo v září z důvodu neočekávaných technických potíží.

Prodejní objemy petrochemických produktů

tis. tun	2013	2012
Celkové prodejní objemy petrochemických produktů	1 578	1 771
Etylén	140	156
Benzen	189	205
Propylén	31	41
Močovina	5	175
Čpavek	186	141
C4 frakce	79	77
Butadien	58	67
Polyetylén	280	289
Polypropylén	231	237
Další petrochemické produkty	380	383

Olefiny a chemikálie

Hlavním předmětem podnikání Unipetrolu v oblasti olefinů a chemikálií je prodej produktů etylénové jednotky a čpavku. Mezi nejvýznamnější produkty etylénové jednotky patří etylén, propylén, C4 frakce a benzen. V popředí zájmu se v posledních letech drží také prodej sazí Chezacarb, které se používají především k úpravě elektrické vodivosti plastů, k výrobě termoplastických směsí a koncentrátů, geotextilií a geomembrán. K zásadním změnám nedošlo ve skladbě zákaznického portfolia, na obdobné úrovni jako v předchozích letech zůstala i velikost tržních podílů v tuzemsku.

Hlavním trhem pro produkty etylénové jednotky zůstalo tuzemsko. Olefiny, C4 frakce a benzen byly buď zpracovány ve výrobních Unipetrolu, nebo přepraveny sítí existujících produktovodů ke strategickým odběratelům (Spolana, Butadien Kralupy, Synthos). Vedlejší produkty etylénové jednotky směřovaly především do tuzemska a na trhy střední a západní Evropy. Na tuzemském trhu skončila stejně jako v předchozích letech převážná většina čpavku. Hlavním důvodem byla dlouhodobá smlouva na dodávky čpavku uzavřená s největším tuzemským výrobcem hnojiv. Výroba močoviny v Litvínově byla na začátku roku 2013 z důvodů nízké ekonomické efektivity ukončena.

Polyolefiny

Unipetrol je exkluzivním producentem polyolefinů v České republice a významným hráčem na středoevropském trhu. Výrobní kapacita společnosti pro produkci vysokohustotního polyetylénu (HDPE) a polypropylenu (PP) tvořila přibližně 5 % evropské kapacity pro výrobu vysokohustotního polyetylénu a skoro 3% kapacity pro výrobu polypropylenu.

Kapacita Unipetrolu pro výrobu vysokohustotního polyetylénu významně převyšovala poptávku na domácím trhu, a proto byly přibližně dvě třetiny vyrobeného HDPE vyvezeny za hranice České republiky. Naproti tomu, spotřeba polypropylenu na domácím trhu významně převýšila výrobní kapacitu a proto je podíl vývozu menší než polovina celkové produkce polypropylenu (39% vyrobeného objemu v roce 2013). Navíc pro některé způsoby užití polypropylenu, například v automobilovém průmyslu, výrobci aut požadují určité specifické materiály nebo používají sloučeniny vyrobené v zahraničí, a tak není možné libovolně měnit své postavení na trhu.

Prodejní aktivity v logisticky vzdálených zemích jako Itálie či Španělsko byly i nadále omezovány. Česká republika a Německo zůstávají klíčovými trhy pro prodej polyolefinů. Unipetrol se velmi spoléhá na svoji dceřinou společnost Unipetrol Deutschland, která obsluhuje Německo a další německy mluvící země v rámci regionu D-A-CH (Německo, Rakousko a Švýcarsko). Společnost také pokračovala v krocích, které vedly k optimalizaci zákaznického portfolia s jasným cílem potenciálního zlepšení marží během roku.

Finální prodeje polyolefinů činily 280 tisíc tun vysokohustotního polyetylénu a 231 tisíc tun polypropylenu.

Očekávaný vývoj v roce 2014

Olefiny a chemikálie

Klíčoví zákazníci plánují poměrně vysoké využití hlavních jednotek a petrochemická produkce Unipetrolu neplánuje žádnou velkou odstávku v roce 2014, dostupné kapacity tak odpovídají aktuální tržní poptávce. Hlavním faktorem, jenž bude ovlivňovat poptávku, bude vývoj všeobecného makroprostředí a trhu. Rozšíření používání břidlicového plynu jako vstupní suroviny v USA bude mít pravděpodobně určitý dopad na cenu primárního benzínu, míru využití a efektivnost etylenových jednotek v Evropě. Spotřebitelé na evropském trhu budou i nadále nakupovat produkt především pro přímou spotřebu, nízké stavy zásob pak významně sníží jejich flexibilitu reagovat na neplánované odstávky jednotek.

Stejně jako v roce 2013 by měl zůstat trh benzenu volatilní také v roce 2014, přetrvat by měla také vzájemná provázanost cenových výkyvů na trzích v Evropě, USA a Asii. Nejvýznamnějšími importéry benzenu zůstanou západní Evropa a USA, dostupnost benzenu v těchto teritoriích bude stále limitovat krakování lehčích surovin. Lepší úroveň poptávky ze zemědělského i průmyslového sektoru se očekává na trhu se čpavkem. Klíčová pro evropský trh by měla být dostupnost čpavku z Ukrajiny a ze severní Afriky.

Polyolefiny

V roce 2014 je na trhu opět očekáván volatilní cenový vývoj a tomu odpovídající volatilita poptávky po polyolefinech. Zlepšení tržních podmínek nepřispívá ani stále poměrně křehké ekonomické oživení.

Aby byl Unipetrol schopen tomuto vývoji čelit, byla vytvořena strategie, která povede ke stabilizaci prodejů. Nadále musí pokračovat činnosti jako přesměrování od méně ziskových produktů, zemí, aplikovaných segmentů a zákazníků k více ziskovým typům, jež mají potenciál vylepšit marži. Klíčovou částí strategie je zvýšení podílu stabilních dlouhodobých kontraktů s cenovými vzorci, stejně jako získání nových zpracovatelů, vyšší produkce a tržby z prodeje sofistikovanějších produktů, u kterých není tak vysoká konkurence ze strany nízkonákladových výrobců a je u nich tedy možno dosáhnout vyšší ceny.

Prodejní tým by měl v budoucnosti také podpořit prodeje produktů dceřiné společnosti Polymer Institute Brno (PIB). Odběratelům budou nabízeny společně s HDPE a PP rovněž koncentráty a kompozitní materiály vyrobené v PIB.

Maloobchodní segment

Finanční výsledek maloobchodního segmentu

mil. Kč	2013	2012 (upraveno)
EBITDA LIFO	509	547
EBITDA	515	542
EBIT LIFO	180	212
EBIT	185	207

Poznámka: Finanční výsledky maloobchodního segmentu zahrnují společnosti BENZINA, s.r.o. (sítě čerpacích stanic) a PETROTRANS, s.r.o. (silniční přeprave pohonných hmot).

Významné události v roce 2013

- Implementace programu „Pohled zákazníka“ (Customer View) pro zlepšení vnímání zákazníky a jejich loajality se sítí čerpacích stanic Benzina
- Dokončení výstavby třetí samoobslužné čerpací stanice Expres 24 v Ostravě v prosinci

Externí prostředí

Po celý rok 2013 působily na spotřebu pohonných hmot v České republice faktory jak makroekonomického, tak i technického charakteru. Mezi makroekonomické faktory patřily dynamika HDP a nezaměstnanosti, a dále v těchto souvislostech také úsporné chování domácností projevující se v nižší poptávce po automobilových benzínech. Mezi faktory technického charakteru patřily obměna vozového parku z benzínových verzí směrem k dieselovým motorům s nižší spotřebou a rovněž fakt, že nové automobily v benzínovém provedení uváděné na trh vykazují nižší spotřebu.

Již několik let na českém trhu přetrvává vyšší sazba spotřební daně u motorové nafty v porovnání s některými sousedními státy, která i v roce 2013 ovlivnila přesun nákupů nafty u mezinárodních tranzitních přepravců z území České republiky do jiných okolních zemí.

Zcela zvláštní je kategorie daňových úniků a dopadů v celém portfoliu negativních vlivů do příjmových kapitol státního rozpočtu, ekonomiky firem a konkurenčního prostředí. Proto byla v průběhu prvního pololetí roku 2013 postupně navržena opatření ke zlepšení této situace. Tato opatření byla schválena v nové legislativě, zejména v zákoně o pohonných hmotách a živnostenském zákoně. Zpřísněná pravidla podnikání s pohonnými hmotami a řada dalších kontrolních mechanismů nabyla účinnosti od října resp. listopadu 2013.

Novou oblastí zájmu spotřebitelů je zvýšená poptávka po alternativních kapalných palivech s vysokým přírůstkem biosložky (E 85, B 100) nabízených v konečné ceně s výraznou daňovou výhodou, která tak motivuje spotřebitele k nákupu či vlastní tvorbě různých levnějších směsí s využitím biopaliv. Rozšiřování vysoko-objemových biopaliv slouží i fiktivně k plnění bio povinnosti a dovoluje vyšší nasazení paliv bez biosložky.

Uvedený přehled faktorů byl rozhodující pro vývoj poptávky po pohonných hmotách na domácím trhu v roce 2013, jenž byl ve srovnání s rokem 2012 charakterizován poklesem spotřeby automobilových benzinů o 7 % a stagnací spotřeby motorové nafty.

Postavení na trhu a prodej

Postavení na trhu

Maloobchodní společnost skupiny Unipetrol, BENZINA, s.r.o., je provozovatelem největší sítě čerpacích stanic v České republice. K 31. prosinci 2013 provozovala 338 čerpacích stanic s širokou nabídkou aditivovaných pohonných hmot, vybraný segment čerpacích stanic nabízí kolekci prémiových paliv VERVA a dále široký sortiment dalšího zboží, občerstvení a služeb. Tato síť byla především v letech 2006 – 2010 postupně zrekonstruována a zmodernizována a je v současné době profilována do třech segmentů, prémiového, jehož reprezentantem na tuzemském trhu je 116 čerpacích stanic BENZINA Plus, standardní portfolio čerpacích stanic BENZINA a bezobslužný segment stanic pod značkou Expres 24. Ke konci roku 2013 byla dokončena třetí bezobslužná stanice Expres 24 v Ostravě. Celkově bylo zmodernizováno ve všech segmentech 95 % sítě čerpacích stanic.

Tržní podíl Benziny v roce 2013 oproti roku 2012 vzrostl z 13,7 % na 14,5 %.

Prodej pohonných hmot

Klíčovou aktivitou Benziny je prodej pohonných hmot a ostatního zboží a služeb na čerpacích stanicích. Struktura prodeje potvrdila dlouhodobý trend vyšší poptávky u motorové nafty na úkor automobilových benzinů.

Struktura prodeje pohonných hmot na čerpacích stanicích (%)

	2013	2012
Automobilové benzíny	35,9	36,4
Diesel	64,1	63,6

I v roce 2013 dál pokračoval trend rostoucího podílu motorové nafty v prodeji pohonných látek. Celkový prodej motorové nafty v naší síti vykázal za rok 2013 v porovnání s rokem 2012 nárůst o 5,2 %. V sortimentu prodávaných druhů naft se na tomto růstu podílely jak standardní aditivovaná nafta TOP Q (+5,7%), tak prémiová nafta VERVA (+5,3%) a také arktická nafta (+11%).

V rámci prodeje automobilových benzínů zaznamenal celkový prodej oproti roku 2012 nárůst o 3,2 %. Nosným druhem zůstává automobilový benzín Natural 95, který tvoří 96 % z celkové skladby prodávaných automobilových benzínů a vykázal meziroční nárůst o 2,9 %. Prodej vysokooktanového benzínu VERVA 100 se meziročně zvýšil o 11,6 %. Od jeho zavedení v roce 2006 jeho podíl rostl a v roce 2013 dosáhl na celkovém prodeji automobilových benzínů podílu 3,5 %.

V rámci celostátního monitoringu kvality prodávaných paliv u veřejných sítí prováděných Českou obchodní inspekcí a zveřejňování těchto výsledků ze strany ČOI měla síť čerpacích stanic Benzina všechna kontrolovaná paliva v pořádku. V rámci interního programu Pečeť kvality bylo nezávislou akreditovanou laboratoří v naší síti zkontrolováno 1 869 vzorků a 99,9 % bylo bez závad.

Kombinace dosažených prodejů pohonných hmot v roce 2013, včetně podílu prémiových paliv, ve vazbě na celkový tržní pokles poptávky u automobilových benzínů, stagnaci motorové nafty a narušení konkurenčního prostředí nápadně nízkými cenami v důsledku daňových podvodů, a úspory provozních nákladů výrazně přispěla k dobrému finančnímu výsledku maloobchodního segmentu.

Prodej v rámci nepalivového segmentu

Celkové tržby z prodejů v rámci nepalivového segmentu v roce 2013 oproti roku 2012 velice nepatrně o 0,3 % poklesly. Pozitivní dynamika byla nicméně zaznamenána v rámci sub-segmentu gastronomie, jehož tržby meziročně vzrostly o 12 %. K tomuto pozitivnímu vývoji přispělo především zavedení konceptu rychlého občerstvení v provozovnách Stop Cafe, kde si zákazníci mohou dopřát kvalitní kávu, čaj a hot dogy.

Očekávaný vývoj v roce 2014

V současných ekonomických podmínkách eurozóny a ekonomických reformech v České republice, zejména pak přijímání prorůstových opatření českou vládou, lze očekávat mírný růst české ekonomiky s pozitivním dopadem na růst poptávky po pohonných hmotách na domácím trhu, a to především prostřednictvím zvýšených výkonů odvětví náročných na spotřebu motorové nafty. Svě trvalé místo na trhu budou dále upevňovat daňově zvýhodněná biopaliva a CNG. Platí to zejména u spotřebitelů s nižší kupní silou, kteří se budou orientovat právě na levnější biopaliva, směsi či druhy bez ohledu na stav vozového parku či doporučení výrobce, a to vždy v neprospekch klasických zdaněných pohonných hmot. V silném konkurenčním prostředí čerpacích stanic bude i v letošním roce vyvíjen vysoký tlak na ziskovou marži z paliv.

Schválení nové přísnější legislativy pro podnikání v oblasti distribuce a prodeje paliv bude v roce 2014 dále působit na výraznější omezení nekalých praktik a daňových podvodů. Obchodníci navázaní na šedou zónu by měli být z trhu postupně vytěšňováni ve prospěch seriózních tržních hráčů. Lze očekávat další rozšiřování nabídky alternativ jako CNG či rychlo-dobíjecí stanice pro automobily s elektromotorem. Svě místo na trhu čerpacích stanic budou mít rovněž alternativní vysoko-objemová biopaliva a zbývající volný prostor na trhu bude využit kategorií bezobslužných a nízkonákladových čerpacích stanic.

Prioritami společnosti v rámci přijaté Strategie 2013-2017 zůstává nárůst tržního podílu v prodeji paliv, zvýšení průměrné výtoče na čerpacích stanicích, a také zvýšení prodejů nepalivového segmentu. Benzina bude také usilovat o další zvýšení důvěry zákazníků. V oblasti kapitálových investic bude podle plánu pokračovat dokončení přestavby sítě a modernizace mycích linek. Po vyhodnocení pilotního projektu samoobslužných čerpacích stanic Expres 24 dojde k rozšíření tohoto konceptu ve vhodných lokalitách. Rovněž připravujeme pokračování zajímavých marketingových promo akcí ve spolupráci se silnými obchodními skupinami s cílem podpořit prodej paliv, včetně zboží a služeb nepalivového charakteru, a v neposlední řadě také vnímání značky Benzina. Podle vývoje trhu, stavu modernizace vozového parku a nových technologií spalování paliv v automobilech bude na našich čerpacích stanicích pokračovat rozšiřování nabídky palivového sortimentu o CNG, prémiové druhy paliv, nový druh provozní kapaliny Ad Blue či další alternativy.

Investice

Investiční aktivity v petrochemickém segmentu v roce 2013 byly převážně zaměřeny na zachování provozní spolehlivosti, bezpečnosti a plnění legislativních požadavků v oblasti životního prostředí a zvýšení efektivity podnikového provozu hlavně v oblasti energetické efektivity. Nejvýznamnější investiční projekty se zaměřily na spolehlivost, včetně pravidelné rekonstrukce pyrolyzních pecí etylénové jednotky a generálních oprav technologických zařízení, včetně druhé etapy rekonstrukce rozvodny R200 a rekonstrukce elektrického podtápění etylénové jednotky. Z modernizačních projektů byl zahájen projekt vykládání LPG na železnici 234b.

Unipetrol RPA podepsal smlouvu o nákupu licence se společností INEOS, na základě které získal právo využívat výrobní proces a technologii pro novou polyetylénovou jednotku (PE3). Nákup licence je prvním dosaženým milníkem a znamená oficiální zahájení tohoto projektu.

Nová pytlovací linka Chezacarbu umožní navýšení prodejů tohoto produktu zlepšením logistické kapacity.

Hlavní investice dceřiné společnosti VÚAnCH směřovaly do výstavby UniCRE (Výzkumné a vzdělávací centrum Unipetrolu v Chemparku Záluží). Základním cílem je zintenzivnění a zefektivnění výzkumu a vývoje v oblasti průmyslové chemie a ekologické technologie. Očekávané dokončení projektu je v roce 2014.

Rafinérský segment investoval zejména do údržby, ochrany životního prostředí, spolehlivosti a dostupnosti zařízení. V roce 2013 proběhla úspěšně velká odstávka kralupské rafinérie, jež představovala největší investici. Dalšími důležitými investicemi v roce 2013 byly druhá fáze projektu energetické účinnosti kralupské rafinérie (snížení spotřeby energie v rafinérii) a projekt čištění odpadních vod v Kralupech.

Unipetrol Doprava nejvíce investoval do projektu, jenž začal v roce 2013, záchrana zařízení v Kralupech nad Vltavou, jež je již zastaralé a technický stav by nedovolil je nadále používat.

Rekonstrukce skladovací nádrže VR52 byla největším investičním projektem v Paramu. Za účelem zvýšení efektivity provozu Parama byl v roce 2013 zahájen projekt výměny rozpouštědla.

Maloobchodní segment se primárně zaměřil na modernizaci a rekonstrukci stávající sítě čerpacích stanic Benzina, výměnu bezpečnostních kamer, výměnu mycích linek a rekonstrukci čističek odpadních vod. Benzina také začala budovat novou čerpací stanici E24 v Ostravě.

Ostatní segmenty investovaly hlavně do IT projektů. Hlavním IT projektem v roce 2013 byla konsolidace Datového centra.

Přehled kapitálových investic (CAPEX) skupiny Unipetrol podle investičních kategorií a obchodních segmentů v roce 2013 a plán na pro rok 2014 (mil. Kč)

Investiční kategorie/ Obchodní segment		Rafinérie	Petrochemie	Maloobchod	Ostatní	Celkem
2013	Rozvoj	86	505	96	37	724
	Údržba/rekonstrukce	508	906	49	35	1 498
	Životní prostředí	69	26	3	0	98
	Bezpečnost práce	27	48	9	0	84
	Celkem	690	1 485	157	72	2 404
2014	Rozvoj	42	318	182	17	559
	Údržba/rekonstrukce	299	720	54	29	1 102
	Životní prostředí	52	73	3	0	128
	Bezpečnost práce	34	17	8	6	65
	Celkem	427	1 128	247	52	1 854

Poznámky: Umístění – tuzemsko; Způsob financování – vlastní zdroje.

Výzkum a vývoj

Výzkum a vývoj Unipetrolu je zaměřen na tři základní oblasti – plasty, petrochemie a rafinérie. Výzkum v oblasti plastů zajišťuje Polymer Institute Brno, spol. s r.o. (PIB), petrochemický a rafinérský výzkum zajišťuje Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s. v Ústí nad Labem (VÚAnCh). Kromě uvedených institucí Unipetrol velmi úzce spolupracuje také s vysokými školami, zejména pak s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze (VŠCHT). Výsledky výzkumu a vývoje jsou uplatňovány v rámci technické podpory výroby, tvorby jednotlivých strategií anebo přímo pro zavedení nových výrobků do výrobního portfolia.

VÚAnCh, a.s., dceřiná společnost UNIPETROL, a.s. buduje od roku 2010 v areálu Chempark Záluží v Litvínově nové moderní výzkumné a vzdělávací centrum Unipetrol Centre for Research and Education – UniCRE pro oblast průmyslové chemie. Centrum se bude zaměřovat na výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání v oblasti rafinérských a petrochemických technologií, environmentálních technologií a procesů pro efektivní využívání obnovitelných zdrojů a energie. Do konce roku 2013 byla provedena rekonstrukce hlavní laboratorní budovy a v rámci projektu bylo celkem proinvestováno 232 milionů Kč. Celkové náklady projektu, který podpořila Evropská unie částkou 600 milionů Kč, jsou odhadovány na přibližně 800 milionů Kč. Centrum by mělo být dokončeno v polovině roku 2015.

Rafinérský segment

Výzkumné práce v rafinérském segmentu v posledním roce pokračovaly v návaznosti na petrochemický segment. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem anorganické chemie pokračoval vývoj hydrokrakovacího procesu, jehož cílem je zvýšení výtěžnosti středních frakcí, zhodnocení těžkých ropných zbytků a optimalizace vstupní suroviny pro etylénovou jednotku.

Unipetrol ve spolupráci s Výzkumným ústavem anorganické chemie v roce 2013 řešil několik výzkumných projektů zaměřených na zpracování zbytků z termálního krakování (na jednotce visbreakingu) při produkci asfaltu nebo na zkvalitnění těžkých topných olejů při rafinérské a petrochemické produkci.

Další projekt byl zaměřen na vývoj hydrokrakovacího procesu vakuového destilátu s cílem prodloužení provozního cyklu katalyzátoru, zvýšení výtěžnosti středních frakcí a možnosti využití alternativního katalyzátoru.

V dalším roce budou ve vývoji pokračovat práce na zhodnocení těžkých zbytků ze surové ropy, využití petrochemických těžkých frakcí do topných olejů a posílení produkce a kvality složek v dieselu. Další výzkumný záměr se zaměří na ošetření a zlepšení kvality frakcí z rafinérie, které slouží jako vstupní surovina pro etylénovou jednotku.

Dceřiná společnost Paramo dokázala inovovat již zavedené výrobky respektující vývojové a výkonnostní trendy především v oblasti průmyslových olejů. Novinkou je řada vysoce výkonných multifunkčních řezných olejů PARAMO UNICUT, které společnost nabízí jako jediný výrobce českém na trhu.

Petrochemický segment

Olefiny a chemikálie

Výzkum a vývoj v oblasti olefinů a chemikálií zajišťuje Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s. v Ústí nad Labem (VÚAnCh) a Polymer Institute Brno, spol. s r.o. (PIB). Dlouhodobé cíle v oblasti petrochemie si kladou za cíl zkvalitnit portfolio produktů a zvýšit efektivitu výroby. Hlavními tématy v roce 2013 byly výzkum využití alternativních zdrojů surovin pro ethylenovou jednotku, výzkum možností výroby butadienu a výzkum využití nových surovin pro proces POX. V rámci výzkumu surovin pro POX byly zároveň zkoumány také možnosti zlepšení vlastností sazí Chezacarb. Aplikačními vlastnostmi vodivých sazí v plastech se pak zabýval Polymer Institute Brno.

Důležitým projektem vzešlým z vlastního výzkumu a vývoje je výroba technického dicyklopentadienu (DCPD). Tento projekt je součástí Strategie Unipetrolu 2013-2017. DCPD nachází významné uplatnění především jako monomer pro výrobu uhlovodíkových pryskyřic.

Polyolefiny

V oblasti polyolefinů Unipetrol neustále upravuje nabídku svých produktů. Optimalizace je prováděna rušením výroby neperspektivních produktů a úpravami těch stávajících či vývojem nových.

Hlavní aktivity v oblasti výroby vysokohustotního polyetylénu byly zaměřeny na zlepšování vlastností polymerových materiálů a vývoj novátorského systému dvou katalyzátorů pro speciální typy vysokohustotního polyetylénu. Část výzkumu byla zaměřena na vývoj nového režimu pro stabilizaci polymerů, konkrétně vysokohustotního polyetylénu. Cílem tohoto vývoje byla optimalizace vlastností vybraných typů vysokohustotního polyetylénu a zjednodušení postupu pro stabilizaci polymerů.

Pokud jde o aktivity v rámci produkce polypropylenu, tyto byly zaměřeny na dvě klíčové oblasti – vývoj nových typů polymerů s vyššími užitnými vlastnostmi a inovaci stávajících typů polymerů s cílem snížit provozní náklady. Byl dokončen vývoj nového typu polypropylenu – kopolymer s vyšší odolností proti protékání, který je využitelný pro výrobu speciálních konstrukčních panelů. Další aktivity byly zaměřeny na výměnu stabilizátorů obsahující ftaláty za jiné ekologicky šetrnější typy.

Veškerý výzkum a vývoj byl realizován v úzké spolupráci s dceřinou společností Polymer Institute Brno, jenž také pro Unipetrol zajišťuje specializovaný technický servis prostřednictvím zákaznické podpory.

V průběhu roku 2014 budou v oblasti plastů pokračovat výzkumné práce se zaměřením na vývoj nových typů a inovace typů stávajících ve výrobě vysokohustotního polyetylénu (HDPE) a polypropylenu (PP).

Zaměstnanci

Skupina Unipetrol patří mezi společnosti, které považují lidské zdroje za jednu z nejpodstatnějších hnacích sil každé společnosti. Snaží se vytvořit pro své zaměstnance příjemné pracovní prostředí, tak aby dosahovali maximálních výsledků a tím podporovali pozitivní vývoj celé skupiny.

Skupina Unipetrol patřila v roce 2013 se svými 3 647 zaměstnanci mezi jednu z největších společností v regionu.

Oblast lidských zdrojů byla tak jako v minulých letech spravována servisní organizací skupiny Unipetrol, dceřinou společností Unipetrol Services, s.r.o.

Mezi primární úkoly patřila racionalizace personálních procesů a pokračování restrukturalizace organizační struktury. Ke snižování nákladů došlo, mimo jiné, i prostřednictvím redukce počtu zaměstnanců.

Problematika byla řešena nanejvýš citlivě a s ohledem na zachování provozuschopnosti všech organizačních jednotek. Společnost v personální oblasti dbala na udržení kompetentnosti zaměstnanců a jejich rozvoje.

V souvislosti se snižováním počtu zaměstnanců byly propouštěným zaměstnancům poskytovány služby outplacementu.

Celkový počet zaměstnanců skupiny Unipetrol (osoby) k 31. prosinci 2013

Společnost	2013
BENZINA, s.r.o.	85
Butadien Kralupy a.s. (51%) ¹⁾	10
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. (51,221%) ¹⁾	325
PARAMO, a.s.	483
PETROTRANS, s.r.o.	155
POLYMER INSTITUTE BRNO, spol. s r.o.	91
UNIPETROL, a.s.	47
UNIPETROL DEUTSCHLAND GmbH	17
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o.	418
UNIPETROL RPA, s.r.o.	1 556
UNIPETROL SERVICES, s.r.o.	278
UNIPETROL SLOVENSKO, s.r.o.	10
Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s.	145
MOGUL SLOVAKIA, s.r.o.	15
HC VERVA Litvínov, a.s.	12
CELKEM	3 647

¹⁾ Počet zaměstnanců ve společnosti ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. (100 %) byl 635 a ve společnosti Butadien Kralupy a.s. (100 %) byl 20.

Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců skupiny Unipetrol bylo v roce 2013 orientováno zejména na udržení kvalifikace zaměstnanců výroby a na další odborný rozvoj specialistů.

Pozornost personalistů byla nadále věnována zajištění vzdělávacích programů, které byly organizovány v rámci projektů hrazených z prostředků EU a období realizace jsou roky 2010 až 2013.

Do projektů jsou, jako příjemci dotace nebo partneři, zapojeny společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o., UNIPETROL, a.s., UNIPETROL SERVICES, s.r.o. a PARAMO, a.s.

V oblasti vzdělávání zaměstnanců byl v prosinci 2013 ukončen projekt „Vzděláváním ke konkurenceschopnosti chemického průmyslu v ČR“ financovaný s dotací EU, na kterém jsme spolupracovali se Svazem chemického průmyslu. V průběhu trvání projektu v letech 2011 - 2013 bylo v rámci tohoto projektu proškoleny 363 osob.

Co se týče firemního vzdělávání, v loňském roce bylo v oblasti zákonných školení proškoleny 6 864 osob, profesních a odborných seminářů se zúčastnilo 847 zaměstnanců a v jazykových kurzech bylo k prosinci 2013 zařazeno 296 účastníků.

V loňském roce byla pro hodnocení jazykového vzdělávání poprvé použita nová aplikace Hodnocení vzdělávacích akcí.

Struktura zaměstnanců

Struktura zaměstnanců v roce 2013 napovídá o charakteru celé skupiny. Ve struktuře vzdělanosti dominuje středoškolské vzdělání, což odpovídá charakteru výrobní společnosti. Poměrně vysoké zastoupení má i vzdělání vysokoškolské, které je preferováno u manažerských a řídicích pozic.

Společnost Unipetrol, jež patří mezi největší zaměstnavatele, nabízí svým zaměstnancům příjemné pracovní podmínky, které následně posilují jejich loajalitu. O tom svědčí i následující údaje. Nejpočetnější skupinou zaměstnanců podle počtu odpracovaných let je kategorie „11-20 let“ následovaná kategorií „21-30 let“.

Struktura zaměstnanců skupiny Unipetrol k 31. prosinci 2013

Struktura zaměstnanců podle vzdělání	
Základní	5 %
Odborné s výučním listem	31 %
Středoškolské s maturitou	44 %
Vysokoškolské	20 %
Struktura zaměstnanců podle pohlaví	
Muž	73 %
Žena	27 %
Struktura zaměstnanců podle počet odpracovaných let	
<5	21 %
(5-10>	18 %
(11-20>	26 %
(21-30>	21 %
>30	14 %
Struktura zaměstnanců podle věku	
<31	8 %
(31-40>	22 %
(41-50>	35 %
(51-60>	29 %
>60	6 %

HR politika

Skupina Unipetrol v roce 2013 přijala novou HR politiku, která určuje vývoj oblasti lidských zdrojů v letech 2013-2017.

Strategie skupiny se zaměřuje zejména na vytvoření integrovaného podniku zabývajícího se výrobou a prodejem paliv a energie s diverzifikovanou strukturou majetku. Realizace těchto ambiciózních cílů si vyžaduje silné vedení a vysoce kvalifikované zaměstnance, kteří budou schopni efektivně naplňovat strategické cíle a zajistí účinné řízení přicházejících změn.

Strategické směry HR politiky

Podniková kultura společnosti vychází z dále uvedených hodnot přijatých a uplatňovaných v Unipetrolu stejně jako v ostatních společnostech skupiny PKN ORLEN:

- Odpovědnost
- Rozvoj
- Lidé
- Energie
- Spolehlivost

Na základě nové podnikové kultury HR podporuje vedoucí pracovníky při řešení záležitostí, které se týkají personálních záležitostí. V oblasti segmentového řízení personální oddělení podniká kroky vedoucí k maximálnímu synergickému efektu.

Úsek HR zavádí procesy a nástroje, které vyhovují potřebám obchodní činnosti, podporují realizaci Strategie (zejména v nových oblastech, jako jsou upstream a energetika) a také zohledňují sociální podmínky. Činnosti úseku HR se soustředí na:

- efektivním procesu nábory a adaptace, které dovolí vybírat zaměstnance se žádanými kompetencemi,
- cílený profesní rozvoj zaměstnanců, který podporuje posilování kompetencí žádaných ve společnostech skupiny,
- systémový přístup k akumulaci a výměně znalostí v rámci skupiny,
- propagaci mobility, výměny zkušeností na mezikulturní úrovni,
- politiku odměňování, která umožňuje získávání zaměstnanců a ovlivňování jejich motivaci a angažovanost.

Úsek HR se stará o trvalý růst efektivity HR procesů ve skupině a zavádění moderních a inovativních řešení, s přihlédnutím k optimalizaci nákladů na práci.

Finanční situace

Konsolidovaný výkaz o finanční pozici

Změny dlouhodobých aktiv

Ke dni 31. prosince 2013 činila dlouhodobá aktiva skupiny Unipetrol 25 664 milionů Kč. Během roku 2013 skupina pořídila hmotný majetek ve výši 2 056 milionů Kč a nehmotný majetek ve výši 324 milionů Kč.

Většina investic byla realizována v segmentu petrochemie (1 485 milionů Kč), dále pak v segmentu rafinérském (690 milionů Kč) a maloobchodním segmentu (157 milionů Kč).

Změny oběžných aktiv

Oběžná aktiva dosáhla ke dni 31. prosince 2013 výše 24 334 milionů Kč a v porovnání s předchozím rokem byla přibližně o 443 milionů Kč nižší zejména z důvodu poklesu peněz a peněžních ekvivalentů.

Hlavní příčinou růstu hodnoty zásob oproti roku 2012 bylo vyšší množství zásoby ropy a koncových produktů (zásoby se zvýšily o 136 milionů Kč).

Změny vlastního kapitálu

Z důvodu ztráty v roce 2013 výše vlastního kapitálu poklesla z 29 844 milionů Kč v roce 2012 na 28 299 milionů Kč v roce 2013.

Změny pasiv

Cizí zdroje

Celkové úvěry a jiné zdroje financování klesly oproti roku 2012 o 325 milionů Kč. V průběhu roku 2013 byly splaceny dluhopisy v celkové hodnotě 2 mld. Kč a zároveň společnost obdržela první tranši střednědobého úvěru od majoritního akcionáře PKN Orlen S.A. ve výši 2 mld. Kč. Druhou tranši ve stejné výši 2 mld. Kč společnost obdržela v lednu 2014.

Závazky z obchodního styku

Hlavním důvodem zvýšení závazků z obchodního styku o 855 milionů Kč oproti předchozímu roku byly vyšší závazky za nákup ropy na konci roku 2013.

Rezervy

Oproti roku 2012 rezervy vzrostly o 76 milionů Kč, především kvůli vyšší rezervě na spotřebu emisních povolenek CO₂.

Konsolidovaný výkaz zisku nebo ztráty a ostatního úplného výsledku

Tržby skupiny za rok 2013 činily 99 415 milionů Kč a oproti roku 2012 byly o 7 % nižší, zejména kvůli nižší ceně ropy, výrazně nižším rafinérským maržím, nižším prodejním objemům v rafinérském segmentu, plynoucím z plánované odstávky kralupské rafinérie v září a říjnu, stejně jako nižším prodejům v petrochemickém segmentu.

Provozní ztráta skupiny za rok 2013 ve výši 893 milionů Kč na úrovni indikátoru EBIT je zejména důsledkem nadále přetrvávajících nepříznivých makroekonomických podmínek v porovnání s rokem 2012. V roce 2012 dosáhla provozní ztráta skupiny 3 819 milionů Kč na úrovni EBIT a to zejména důsledkem jednorázových ztrát ze snížení hodnoty dlouhodobých aktiv ve výši 4 075 milionů Kč společnosti ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., která je součástí rafinérského segmentu.

V české ekonomice i nadále přetrvávala recese, rafinérské marže v porovnání s rokem 2012 významně klesly a velmi negativní vliv na rafinérský a maloobchodní segment měla téměř během celého roku šedá zóna. Intervence České národní banky na začátku listopadu 2013 významně oslabily CZK vůči EUR i USD o cca 6 %, což způsobilo pozitivní dopad pro české exportéry, ale krátkodobý spíše negativní dopad na kupní sílu českých domácností.

Výše uvedené důvody zapříčinily čistou ztrátu skupiny ve výši 1 396 milionů Kč, kdy rafinérský segment sehrál klíčovou roli.

Konsolidovaný přehled o peněžních tocích

V roce 2013 čistý peněžní tok z provozní činnosti skupiny dosáhl 300 milionů Kč.

Zároveň v oblasti investiční a finanční došlo k snížení peněžních prostředků ve výši 1 688 milionů Kč, resp. 584 milionů Kč.

Pokles hotovosti ve srovnání s úrovní v roce 2012 byl zapříčiněn především důsledkem nižšího peněžního toku z provozní činnosti a také z důvodu meziročně vyšších kapitálových výdajů v roce 2013 v porovnání s rokem 2012.

Na konci roku 2013 byla finanční situace skupiny stále dobrá a na bezpečné úrovni. Čistý dluh činil 1 390 milionů Kč a zadluženost jako poměr čistého dluhu a vlastního kapitálu 4,9%.

Tržby

Trendy v tržbách z prodeje vlastních výrobků a služeb

	2013	2012	2011	2010	2009
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
Tržby	99 414 790	107 159 785	97 427 586	85 966 537	67 386 500

V roce 2013 vytvořila skupina Unipetrol tržby v celkové výši 99 415 milionů Kč, což je o 7 % méně než v roce 2012.

Struktura tržeb podle jednotlivých obchodních segmentů

Obchodní segment	2013	2012	2011	2010	2009
	tržby v %	tržby v %	tržby v %	tržby v %	tržby v %
Rafinérie	53	56	57	54	54
Petrochemická výroba	36	35	33	36	34
Maloobchod	11	9	10	9	11
Ostatní	0	0	0	1	1

V roce 2013 externí tržby v segmentu rafinérie meziročně klesly o 6 676 milionů Kč a dosáhly výše 52 848 milionů Kč. Tento pokles lze přičíst především nižší ceně ropy, výrazně a nižším rafinérským maržím, a nižším prodejním objemům v rafinérském segmentu, plynoucím z plánované odstávky kralupské rafinérie v září a říjnu.

V petrochemickém segmentu dosáhly tržby výše 36 033 milionů Kč, což je o 1 259 milionů Kč méně oproti roku 2012, hlavně kvůli nižším prodejům.

Externí tržby v maloobchodním segmentu za rok 2013 ve výši 10 453 milionů Kč byly o 183 milionů Kč vyšší než v předešlém roce v důsledku schválení nového zákona o pohonných hmotách eliminující šedou zónu, který má pozitivní vliv na palivové marže a prodeje.

Podíly externích tržeb jednotlivých segmentů v celkové struktuře tržeb skupiny Unipetrol se ve srovnání s předchozím rokem mírně změnilly. Zatímco podíl rafinérského segmentu klesl z 56 % na 53 %, podíl petrochemického segmentu vzrostl z 35 % na 36 %. Podíl maloobchodního segmentu vzrostl z 9 % na 11 %.

Struktura tržeb podle teritoria

Teritorium	2013	2012	2011	2010	2009
	tržby v %	tržby v %	tržby v %	tržby v %	tržby v %
Česká republika	69	71	71	69	75
Ostatní evropské země	29	27	27	28	22
Ostatní země	2	2	2	3	3

V porovnání s rokem 2012 zůstala teritoriální struktura tržeb skupiny stabilní, když většina prodejů směřovala do zemí EU.

Nekonsolidovaný hospodářský výsledek a dividendy společnosti UNIPETROL, a.s.

	2013	2012	2011	2010	2009
Zisk k rozdělení (tis. Kč)	937 692	403 972	-229 925	512 121	261 864
Příděl do sociálního fondu (tis. Kč)	-- ¹⁾	--	--	--	--
Příděl do rezervního fondu (tis. Kč)	-- ¹⁾	20 199	--	25 606	13 093
Počet výnosových akcií (ks)	181 334 764	181 334 764	181 334 764	181 334 764	181 334 764
Zisk/ztráta na akcii	5,17	2,23	-1,27	2,82	1,44
Dividenda na akcii (Kč) vyplacená ze zisku předchozích let	-- ¹⁾	--	--	--	--
Celkem k rozdělení (tis. Kč)	937 692	383 773	-229 925	486 515	248 771
Nerozdělený zisk k 31. 12.	6 049 883	5 132 389	4 716 455	4 971 986	4 472 958

¹⁾ Dividendová politika není formálně stanovena. Rozhodnutí týkající se rozdělení zisku za rok 2013 bude přijato na řádné valné hromadě akcionářů.

Nemovitosti, stroje a zařízení

UNIPETROL, a.s. je vlastníkem většiny pozemků ve výrobních areálech ležících v katastrech města Kralupy nad Vltavou a města Litvínov. Podstatná část těchto pozemků je situována pod výrobními zařízeními dceřiných společností. UNIPETROL, a.s. je vlastníkem také několika pozemků ležících mimo tyto výrobní areály, z nichž část využívají dceřiné společnosti pro svoji činnost např. jako skládky, cesty, umístění produktovodů apod.

Celková výměra pozemků ve vlastnictví UNIPETROL, a.s. činí v katastru města Kralupy nad Vltavou přibližně 2,496 milionů m² a v katastru města Litvínov přibližně 8,866 milionů m².

UNIPETROL, a.s. jako nevýrobní společnost nevlastní na těchto pozemcích žádné budovy nebo zařízení, nemá k dispozici žádná vlastní ropná pole nebo těžišť zemního plynu. Budovy, zařízení a stroje na pozemcích společnosti UNIPETROL, a.s. vlastní a provozují převážně její dceřiné společnosti působící v průmyslových areálech. V menší míře jsou vlastníky nebo nájemci těchto budov, zařízení nebo strojů v případech, kdy dceřiné společnosti nemají pro tyto objekty využití, další subjekty nepatřící do skupiny Unipetrol. V areálu chemických výrob v Kralupech nad Vltavou je významným vlastníkem objektů a zařízení společnost SYNTHOS Kralupy, a.s. (původně KAUČUK, a.s.), která již nepatří do skupiny Unipetrol.

Na základě smlouvy o prodeji KAUČUK, a.s. novému vlastníku společnosti Firma Chemiczna Dwory S.A., Polská republika, byla uzavřena smlouva ve prospěch společnosti SYNTHOS Kralupy, a.s. o předkupních právech ke konkrétním pozemkům využívaných pro její činnost. Předkupní práva jsou registrována v katastru nemovitostí.

Hmotný majetek je podrobně popsán v Příloze ke konsolidované účetní závěrce. Na pozemcích vlastněných společností UNIPETROL, a.s. nevážnou žádná zástavní práva.

Pozemky jsou určeny pro průmyslovou činnost a jejich užívání je ošetřeno smlouvami o věcných břemenech uzavřenými mezi vlastníkem pozemků, společností UNIPETROL, a.s., a společnostmi působícími v obou katastrálních oblastech. Věcná břemena jsou poskytována za úplaty.

Zdroje kapitálu

Hlavním úkolem roku 2013 bylo splacení dluhopisů, které emitovala společnost Unipetrol v celkové částce 2 mld. Kč. K jejich splacení včetně úroků došlo 28. prosince 2013.

V souvislosti se splacením dluhopisu došlo na úrovni mateřské společnosti UNIPETROL, a.s. k uzavření nového střednědobého úvěru mezi společnostmi Unipetrol a PKN ORLEN. Na základě této dohody obdržel Unipetrol

střednědobý úvěr ve výši 4 mld. Kč. Hlavním smyslem tohoto úvěru je zejména diverzifikace zdrojů financování společnosti a prodloužení doby jejich splatnosti.

Půjčka je rozdělena do dvou tranší, každá v hodnotě 2 mld. Kč. První tranše byla zaslána na účet 17. prosince 2013, ta druhá byla připsána 24. ledna 2014.

Provozní financování je zajišťováno převážně na úrovni mateřské společnosti UNIPETROL, a.s., a to z volných zdrojů, popřípadě z provozních úvěrů poskytnutých renomovanými bankami.

V průběhu roku 2013 nedošlo k navýšení kreditních linek od bank společnosti Unipetrol. Jejich celková výše je na stejné výši jako v předchozím roce tj. 10 900 mil. Kč (včetně oddělené kreditní linky pro Unipetrol RPA v celkové výši 150 mil. Kč).

Díky centralizovanému modelu provozního financování se podařilo významným způsobem vylepšit jak finanční, tak nefinanční podmínky, za nichž je společností skupiny poskytováno provozní financování. Díky zavedení systému reálného cash poolingů se výrazně zvýšila efektivita provozního financování.

Společnost Unipetrol využívá systém reálného cash poolingů u čtyř renomovaných bank.

V rámci provozního financování mateřské společnosti UNIPETROL, a.s. byly poskytnuty bankovní záruky v celkové výši 589 mil. Kč za veškeré závazky společností Unipetrol RPA (v celkové výši 541 mil. Kč), Unipetrol Services (v celkové výši 7 mil. Kč), Benzina (v celkové výši 29 mil. Kč) a Paramo (v celkové výši 12 mil. Kč). Dále společnost UNIPETROL, a.s. vystavila záruku za společnost UNIPETROL RPA, s.r.o. ve prospěch společnosti ČEPRO, a.s. k zajištění spotřební daně ve výši 150 mil. Kč.

System řízení rizik

Řízení rizik ve skupině je zajištěno dokumenty „Politika řízení finančních rizik“ a „Politika řízení tržního rizika“. Tyto dokumenty definují pravidla a doporučení, podle kterých se řídí aktivity v oblasti finančního managementu společností skupiny Unipetrol.

Dokumenty vytváří modul pravidel a doporučení pro řízení rizik a mají za úkol poskytnout formální rámec pro provádění treasury operací. V přílohách těchto dokumentů jsou uvedeny kreditní limity pro protistrany, pravomoci dealerů a povolené transakce a nástroje, pro které je nutné zvláštní povolení.

Dokumenty definují činnosti, které jsou oprávněna jednotlivá oddělení Treasury, popřípadě pověřený odbor finančního řízení dceřiné společnosti Unipetrol Services, vykonávat jako činnosti, které se vztahují k průvodním (podkladovým) rizikům a snižují finanční a komoditní rizika pro společnosti skupiny a současně splňují podmínky pro definici zajišťovacích operací z pohledu IFRS.

V souladu s uvedenými politikami bylo v roce 2013 realizováno 154 komoditních swapů v objemu 9 883 500 barelů pro zajištění ceny ropy z důvodu časového nesouladu mezi cenou nákupu a cenou v čase zpracování. Platná politika řízení finančních rizik vychází z principu, že společnosti ve skupině se chovají jako konzervativní subjekty, které v žádném případě nevyužívají své prostředky či pozice ke spekulacím účelům.